

עניינים תוכן

מבוא	2
ניתוח המשפחה	2
מבנה	2
ערכים	5
היבטים בין דוריים	6
מעגל החיים	7
לחצים	8
התערבות ייעוצית	9
רפלקציה	11
ביבליוגרפיה	12

הכרת הקריירה ההורית כעזר לעבודת היועץ

מבוא

הסרט אמריקן ביוטי הוא סרט דרמה אשר עוסק בנושאים של אהבה, חופש, שחרור עצמי ומשמעות החיים. במרכז העלילה עומדת משפחה אמריקאית טיפוסית. אבי המשפחה הוא לסטר ברנהם. לסטר הוא גבר בשנות הארבעים המוקדמות שלו. הוא חי יחד עם אשתו ועם הילדה הצעירה שלו בבית בפרבר אמריקאי שקט. לכאורה, חיי המשפחה שלו הם חיי משפחה אשר מגלמים את החלום האמריקאי. בפועל, המציאות קשה הרבה יותר. אם המשפחה, קרולין, היא אישה קרה ויזמרנות שדואגת בעיקר לעבודה ולקריירה שלה על פני כל עקרון אחר. מערכת היחסים של האם עם הבעל ועם הילדה שלהם אינה טובה, אולם עושה הרושם שהדבר אינו משפיע עליה כלל. הילדה במשפחה היא ג'ין. ג'ין היא תלמידת תיכון דיכאונית שלא מעריכה את המשפחה שלה ואת הדרך שבה היא חיה.

עבודה זו תבקש לנתח את הדינמיקה במשפחה זו בתור מקרה בוחן לדרך שבה ספרות המחקר יכולה לתאר את מצב המשפחה ולספק אפשרויות ייעוץ וטיפול במשפחה זו. בחלק הראשון של העבודה אנתח את המשפחה מבחינת מבנה המשפחה, ערכים מרכזיים והיבטים בין דוריים. בחלק השני של העבודה נבחן את הדרך שבה התערבות של יועץ יכולה להביא תמורה חיובית למשפחה ולסייע לה להתמודד עם הקונפליקטים שהיא מתמודדת איתם. בסופו של העבודה אערוך רפלקציה אשר תבקש להסיק מסקנות בנוגע להליך ניתוח המשפחה ולדרכים שבהם היועץ מסוגל לסייע למשפחה להתמודד עם קונפליקטים פנימיים.

ניתוח המשפחה

מבנה

ההורות היא תפקיד שהמשימה העיקרית שלו היא גידול וחינוך הילדים. מהות התפקיד ההורי היא יצירת מנהיגות מגדלת אשר יכולה לקדם את הילדים. האחריות של ההורים נועדה לצמצם את הסיכונים ולהגדיל את הסיכויים של הילדים ליצור חיים מאושרים בעת בגרותם. ניתן לבחון האם כל הורה הינו בעל סמכות הורית ובעל מסוגלות הורית למלא את התפקיד שלהם (שגיא ואחרים, 2014). המשפחה אותה אנו מנתחים היא משפחה אשר בה ההורים לא ממצאים את התפקיד ההורי שלהם. הם אינם מסוגלים להוות מודל לחיקוי עבור הילדים שלהם ואין הם מנהיגים את הילדה שלהם. יתרה מכך הילדה שלהם מתביישת בהם ואינה רוצה ללמוד מהם כיצד לנהל את חייה.

המשפחה אשר אותה אנו מנתחים היא משפחה אשר ביקשה לערוך FUSION בין הדור המבוגר ובין הדור הצעיר יותר (ארהרט, 2014). כלומר, במשפחה זו לא מדגישים את מובדלות הפרט.

הציפייה מן הילדה של המשפחה היא להמשיך את הדרך שבה ההורים פועלים. היא בעצמה אינה מבקשת ליצור את ההיתוך הזה והיא מתנגדת להמשך של המסורת מבחינת הדרך שבה המשפחה אמורה לתפקד. ההורים עצמם אינם בטוחים ואינם מרוצים מן הדרך של היתוך זה, והדבר חלחל לתודעת הילדה והביא לחוסר יציבות רגשית בין כל הצדדים. הקשיים העכשוויים של משפחת ברנהם נובעים מכשלים היסטוריים לא פחות מאשר קיבעון של דפוסי התנהגות נוכחיים. דור ההורים הראשון של המשפחה היה דור שקדם לדור ה-X. דור זה הניח את היסודות עבור בני המשפחה לדרך שבה הם אמורים לנהוג במשפחה והדור של לסטר וקורליין ביקש להגשים את הערכים הללו גם במשפחה שלהם, למרות שהם כבר לא מתאימים למשפחה זו.

משפחה זו סובלת מבעיה של חוסר גבולות בין תפקיד ההורים ובין תפקיד הילדים. אב המשפחה החל לעשן גם הוא סמים, והוא קונה אותם מהחבר של הילדה שלו. הוא אינו מודע לכך שהם חברים אבל הוא בכל זאת מעשן איתו את אותם הסמים. מבחינת הנאמנות ניתן לראות כי הילדה אוהבת את אביה ואת אמה אולם לא מרגישה קשורה אליהם. היא לא יודעת למי עליה לגלות נאמנות והיא סובלת מהקונפליקט הזה לאורך כל הסרט. כמו כן קיים ערפול הורי בנוגע לדרכים שבהם ניתן היה לראות איזה מודל הורות הוא הטוב ביותר. ההורים עצמם אינם יודעים את התשובה לכך והקונפליקט הפנימי שלהם בא לידי ביטוי לאורך כל הסרט. כך למשל אב המשפחה פונה, ביום האחרון של חייו, אל ביתו ואומר לה שהם כבר לא מדברים וכי הוא מתגעגע אליה. למרות זאת הוא אינו יודע מה לעשות כדי לשנות את המצב ומרגיש כאילו הדבר כבר מאוחר מידי.

כאשר פונה אליו השכן ושואל אותו כיצד לא אכפת לו שאשתו שוכבת עם אדם אחר הוא עונה לו כי :
 "הנישואים שלנו הם רק הופעה, פרסומת לכמה נורמליים אנחנו כאשר בעצם אנחנו הכל חוץ מזה"
 (1: 40).

אם כן במשפחה זו קיימת גם הבעיה של גבולות. תפקידם של הגבולות הוא להגן על מובחנות המערכת. הגבולות במשפחת ברנהם הם גבולות סבוכים ודיפוזיים. במשפחה זו הגבולות בין בני המשפחה נעשים חלשים וחדירים והקשר בין בני המשפחה לא מאפשרת את הקיום של העצמיות בצורה מנותקת האחד מן השני. בני המשפחה חושבים ומדברים אחד עבור השני ותופסים דעות בנוגע לדרכים שבהם בני המשפחה צריכים להתמודד עם החיים. כך האישה מאוכזבת שבעלה עזב את מקום עבודתו מבלי למצוא עבודה אחרת.

אב המשפחה מאוכזב כי אשתו אינה משקיעה בו זמן ומקדישה את כל מרצה רק לניהול התקין של הבית ולקריירה שלה. הילדה מצידה מאוכזבת מהגילוי החדש של אביה את עצמו ואת הריכוז העצמי של אמה. משום חוסר ברור בגבולות המשפחה מגיבה בצורה משברית על שינויים אשר מתרחשים במשפחה.

בנוגע לדפוסי הורות נוכל לומר כי גישתו של נויברגר (1980) טוענת כי לכל הורה יש דרך טיפוסית שבה הוא מבקש להבין את הילד שלו. הוא מדבר על מודעות הורית ועל הצטרפות- חיבור להורה על סמך זיהוי רמת המודעות. לפי המודל שלו משפחת ברנהם נמצאת ברמה האגואיסטית. ברמה זו ההורה מביע כמיהה לשקט וכל ההתנהלות מתנהלת סביב רצון ההורים. כך למשל הילדה צריכה לאכול ארוחת ערב שלא לבדה, כדי לרצות את האם.